

Landamerkjaskjöl 1270-1887

Aðfnr. 56, örk 40

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Handamerki Reykjavíkur 1883.

Ógiltis að vör undirskrifadur höfum, eftir
bodi þinnar heidrunu bójastjórnar í fundi
21. dag. Desember mánaðar 1838, rannsakad
erjól þau, sem vör höfum höft undir
höndum og getad aflad, viðvíkjandi landa-
merkjunum Reykjavíkur lands, verda landa-
merki þau, sem sin skal greina:

1. Að austanverdu verda landamerkin: Þula-
fjarnarstokkur frá sjó, það sem hann
nær upp að Kringlumyrri, og í upptökum
hans, eða frá því sem hann fer er
ordinn að einum stökk, sjónþending
þeirra seður Kringumyrri, og seður ofur
Fekjuklið í Faxakeldu, sem er austanverð
við Faxavogsvoginn, og midur í hann þann
við Faxavog, sem er austastur við voginn,
og nefndur er Hanzunda. —

2. Að sunnanverdu verda landamerkin:
Faxavogur frá Hanzunda og vestur að
Hanzuharnsi, sem einnig er nefndur
Stígandi, sem er fram sláandi hann,
nakkur í landseður frá Naustól; þaðan
liggja landamerkin þeirra stefnu í
nordvestri að stórum kelli eða elri í
vestanverdu Fekjuklið, sem á er slappad
ordid. Landamerki og þor undir ártalid
1839 og ofan í hann kross (x). — Á þessum
steini eru landamerki þeirra lína í stein
einn syðs og austast í Skildingamestolum,

sem og er á klappad orðid: Landsamerki
og þar undir áttalid 1839, þóðan eru
Landsamerki þeim lína í Lambhól,
midri við Skogafjörð, í því orður Skoga-
fjörður vestur að gauri þeim, sem til
forna hefir hláðim verid frá Þjó austan-
vest við Þjórnarskávikid, og vestanvest
við Kaplastjól, þeim stefnu norður yfir
nesid og í vestanendann á Eidafjörð, og sem
nefudur er Steinboji, og er

3. gaur þessi Landsamerki þójarlandans
að vestanverðu.
4. Að norðanverðu orður Eidafjörð malar á
máti við þanga eim, sem genur í Eidysanda-
tundur á Eidafjörð austanverða, og skal þóðan
draga línu yfir sker þáð við Eidysanda-
austanverðann, og þer í miðja Reykjavíkur-
hálmna, sem svo eru nefudir, í því orður
Kollafjörður, undir Rauðaráland þegar við.
5. Landsamerkin á milli Reykjavíkur lands að
turnann og Rauðará að norðan, og lína,
drejir þeim í upptökum Dúlufjarnarlekis
vestur yfir Rauðaráholt í vörðu þá, sem
stendur eftir á holtiinu og eim þeim ífram
yfir litla vörðu vestur í Rauðaráholti og
midur í Rauðará (eða Rauðarálek) en þeim
radur Rauðarálands að vestanverðu. -
6. Landsáttal er að eim þeim umgjöldum,
svo sem þar er eim, og
7. þid sama er um Stakvísalín (múverandi
þeim Geirs Sveiga).
8. þegar til Landsamerkja þerum millum
þels og Reykjavíkur, gelum ver eim þerum set.

en laud sels sé að einu þess umgjörta lins,
epta því sem góðarinn ráða umboðs
þau, þarinn að það laud vestanverð vid
sel, sem ógökk er, heyrir eigi bein lins seli
til.

9. Bráðráðistand er heldur eigi meira en að
eins lins það, sem vor þá, þegar þinn
mínirandi eigaundi þess heyrði það nokkru
fyrr 1860; en síðan hefir hann stökkað
línid mikið, og þáinn vés eigi séð, að hann
geti hullað útyrðslu þessa sína eign, né
heldur mýri þá, sem hann hefir rektáð
summan fram lideljaruar austanverðar,
og hid sama verður ofan á um blett þann.
Sem Bráðráðiseigandi hefir umgjört og
rektáð mikið vid sjóinn, norðanverð,
vid vejin, eða vid sudann á lidagrandu.

A þinn bóginu getum vés eigi neitað
því, að líkindi eru til, að sel hafi átt
nokkurt tilkall til upfóta újardar Reyja-
víkur, að réttu tilkallu vid bóinn góllid-
lins. En til þess að komast þá sam-
sóttum á þessu atviti og ef til vill mála-
ferlum, vildum vés ráða þinni heidrudu
bojostjórn til, að sleppa þrófum þínum
til þess lauds, sem eigaundi Bráðráðis má
þegar hefir grott út og gökk. þ. e. útyrðslu
Bráðráðistínnis, mýra þeirra, og hann
þegar hefir gökk vid enda lideljaruar og
lins umgjörta bletts mikið vid sjóinn, gegn
því að hann sleppi að sínu leyfi öllu til-
kalli til nokkuro armars hluta újardar

Reykjavík, eða þess lands, sem liggur
fyrir utan áðurnefndar girdingar á Sel-
g Bráðarði. -

10. Arnarhaldsland er og aðgreint með girdingum
frá borgarskipulaginu, þó svo, að utan Arnarhal-
dins heyrir þar og til Nýaborgarblettur, sem
svo er nefndur, fyrir austan Arnarhaldsland,
og Klappahlundinn. -

11. Nýbætur landur frá Hólavelli og Landakotlundi,
svo sem það er og er margt með Steingardi.

Reykjavík h. 15. febrúar 1883

Elfrónassu *M. Þ. Þ. Þ.* G. Þ. Þ.

Reyndar álit þetta er samþykkt
af borgarskipulaginu á fundi hennar 15. febr. 1883

viðar

Elfrónassu

Skjalasafn Reykjavíkurbæjar

.077.3 - .071.5

Aðfnr. 56

Landamerki Reykjavíkur 1883.

Eptir að vér undirskrifaðir höfum, eptir boði hinnar heiðruðu bæjarstjórnar á fundi 21.dag. Desembermánaðar 1882, rannsakað skjöl þau, sem vér höfum haft undir höndum og getað aflað, viðvíkjandi landamerkjum Reykjavíkur lands, verða landamerki þau, sem nú skal greina:

1. Að austanverðu verða landamerkin: Fúlutjarnarlækur frá sjó, það sem hann nær upp að Kringlumýri, og úr upptökum hans, eða frá því sem hann þar er orðinn að einum stökk, sjónhending beina suður Kringlumýri, og suður yfir Öskjuhlíð í Facakeldu, sem er austanvert við Fossvogsveginn, og niður í hamar þann við Fossvog, sem er austastur við veginn, og nefndur er Hangandi.

2. Að sunnanverðu verða landamerkin:

Fossvogur frá Hanganda og vestur að Haugahamri, sem einnig er nefndur Mígandi, sem er framslútandi hamar, nokkuð í landsuður frá Nauthól, þaðan liggja landamerkin beina stefnu í norðurátt að stórum kletti eða steini í vestanverðri Öskjuhlíð, sem á er klappað orðið Landamerki og þar undir ártalið 1839 og ofan á hann kross (X). - Úr þessum steini eru landamæri bein lína í stein einn syðzt og austast í Skildingarneshólum, sem og er á klappað orðið: Landamerki og þar undir ártalið 1839, þaðan eru landamerki bein lína í Lambhól, niðri við Skerjafjörð, úr því ræður Skerjafjörður vestur að garði þeim, sem til forna hefir hlaðinn verað frá sjó austanvert við Tjarnarhúsavirkið og westanvert við Kaplaskjól, beina stefnu norður yfir nesið og í vesturendann á Eiðstjörn,

2.

og sém nefndur er steinbogi, og er

3. garður þessi landamerki bæjarlandssins að vestanverðu.
4. Að norðanverðu ræður Eiðstjörn austur á mótis við tanga einn, sem gengur úr Eiðsgranda suður í Eiðstjörn austanverða, og skal þaðan draga línu yfir sker það við Eiðsgranda austanverðan, er beri í miðja Reykjavíkurhólma, sem ^{eru} svo ~~sex~~ nefndir, úr því ræður Kollafjörður, unz Rauðarárland tekur við.
5. Landamerkin á milli Reykjavíkurlands að sunnan og Rauðarár að norðan, er lína, dregin beint úr upptökum Fálutjarnarlæks vestur yfir Rauðarárholt í vörðu þá, sem stendur efst á holtinu og enn beint áfram yfir litla vörðu vestar í Rauðarárholti og niður í Rauðará (eða Rauðarárlæk) en hún ræður Rauðararlandi að vestanverðu.
6. Landakotsland er að eins hin umgirtu tún, svo sem þau nú eru, og
7. hið sama er um Götuhúsatún (núverandi tún Geirs Zoëga).
8. Þegar til landamerkjaa kemur millum Sels og Reykjavíkur, getum vér eigi betur séð, en land Sels sé að eins hin umgirtu tún, eptir því sem ~~þessi~~ garðarnir ráða umhverfis þau, þannig að það land vestanvert við Sel, sem óyrkt er, heyri eigi beinlínis Seli til.
9. Bráðræðisland er heldur eigi meira en að eins tún það, sem var þá, þegar hinn núverandi eigandi þess keypti það nokkru fyrir 1860, en síðan hefir hann stækkað túnið mikið, og fáum vér eigi séð, að hann geti kallað útgræðslu þessa sína eign, né heldur mýri þá, sem hann hefir ræktað sunnan fram Eiðstjarnar austanverðrar, og hið sama verður ofan á um blett þann, sem Bráðræðisgigandinn hefir umgirt og ræktað niðri við sjóinn, norðanvert við veginn, eða við endann á Eiðsgranda.

Á hinn bóginn getum vér eigi neitað því, að líkindi eru til, að ~~xxx~~ ^{Sel} hafi átt nokkurt tilkall til afnota útjarðar Reykjavíkur,

3.

að rétttri tiltölu við bæinn og Hlíðahús. En til þess að komast hjá rannsóknum á þessu atriði og ef til vill málaferlum, vildum vér ráða hinni heiðruðu bæjarstjórn til, að sleppa kröfum sínum til þess lands, sem eigandi Bráðræðis nú þegar hefir grætt út og yrkt, þ.e.: útgræðslu Bráðræðisistúnsins, mýrar þeirrar, er hann þegar hefir yrkt við enda Eiðstjarnar og hins umgirta bletts niðri við sjóinn, gegn því að hann sleppi að sínu leyti öllu tilkalli til nokkurs annars hluta útjarðar Reykjavíkur, eða þess lands, sem liggur fyrir utan áðurnefndar girðingar á Seli og Bráðræði.

10. Arnarholtsland er og aðgreint með girðingum frá bæjarlandinu, þó svo, að utan Arnarholtstúns heyrir þar og til Nýjbæjarblettur, sem svo er nefndur, fyrir austan Arnarholtstún og Klappartún.

11. Nývatún suður frá Hólavelli go Landakotstúni, svo sem það nú er umgirt með steingarði.

Reykjavík h. 15.febrúar 1883

Rt

E.Th.Jónassen H.K.Friðriksson G. Þórðarson

Nefndarálit þetta er samþykkt af bæjarstjórninni á fundi hennar
15.febr. 1883

Vottar
E.Th. Jónasson

uppkast með hendi Blaldors Fríðrikssonar
í Jan. 1883.

Eftir að vjór melirskrifatír hófuns eftir
bodi himnar þeirru bejar-
skjórnar á fundi 21. dags
desemberinn 1882 hófuns
rannsakad skjal þau, sem
vjór hófuns þafð undir
höndum og gefad aflad,
vidvikjandi landamerki-
um Reykjavíkur lands,
verda landamerki þau,
sem mi skal greina.

1. Á austanverðu verda
landamerki. Tituljarn-
artekur frá vjór, þad sem
hann nær upprad Kringlu-
myni, og úr upptakum þaus,
eda þa þau sem hann þar er
ordinn að einum stökk,
sjákerding þessa rútur
Kringlumyni, og í Færu-
yfir Öskjuhlid, í Faxakeldu,
sem er austanvert við Foss-
vogsveginn, og rúdur í þannar þau
við Fossveg, sem er austanvert
vogninn, og nefndur er Hang-
andi.

2. Á sunnanverðu verda landa-
merki frá Fossvegur frá Hanganda
og vektur að Hangahaimi, eda
sem einnig er nefndur í My-
andi, sem er þannar þau-
slitandi þannar, nokkut
ílenelgudug frá Nauðhol, þadur.
þiggja landamerki þessa
skjenu í norðvesti, að stórum
klettum eda þeim á klettum
vestanverðu Öskjuhlid, sem
á er klappað í árs lalid 1879.

Lorðit: Landamerki, og þar stundir
© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

við sjóinn, norðaustanverð,
við veðinn, eða við endann
á Eitryggranda

Á þessum bápinum gefum
við eigi neitað þér, að þú
líkandi eru til, að þú
hafi átt nokkra ^{um} tilhöfu
líkall til ~~úthvarfa~~ afuota
úthvarfa Reykjavíkur, að
rætti til tilhöfu við báinn
og Hlíðarhús. Er til þess
að þannarh, hjá rannsóknunum
á þessum atviki og ef til vill
matalegum, vildum sjá
ræta þessum heidrudu þegar
stjórni til, að sleppa þessum
sinnu til þess lands, sem
eigandi Þráttarvísi
þegar þegar greitt úh og yrk,
þ. e.: úthvarfu þessum Þráttarvísi
rættis þessum, myndar þessum,
er hann ^{þegar} þegar yrk vitunda
Eitrygginn, og þinn um-
gista bletts nitri við sjóinn,
gegn þess að hann sleppi þessum bápinum
á þessum leyti. Þú líkalli
til nokkunn ^{annars} hluta úthvarfa
Reykjavíkur, eða þess lands,
sem liggur fyrir utan
áturnefndar gírdri gar
á seli og Þráttarvísi

10. Annarholtsstaður er og
atgreint með gírdri um, þá
þrá þessum landinu, þá svo, að
áttan Annarholtsstaðinn þessum
þar og til Nýjaþessum,
sem svo er nefndur, fyrir
áttan Annarholtsstaðinn, og
Klepparhús.

11. Nýjaþessum, iðtar þá Hóla-
velli og Landakotstaðinn,
Tvo þess þad ni er umgjörð með